

Το σύντομο καλοκαίρι της «αναπτυξιακής» απάτης και η ανάγκη αντεπίθεσης

Το κεντρικό πολιτικό άρθρο της εφημερίδας «Κόκκινο Νήμα» Νο14 που κυκλοφορεί.

Του **Πάνου Κοσμά**

Είναι αλήθεια ότι το πρώτο δίμηνο της κυβέρνησης Μητσοτάκη ήταν ιδανικό γι' αυτόν. Από την οικονομία δεν υπάρχουν άμεσες ισχυρές πιέσεις, το βαρομετρικό χαμηλό στη διεθνή οικονομία δεν έχει ακόμη δώσει «ακραία καιρικά φαινόμενα», πολιτικά δεν έχει αντίπαλο καθώς ο ΣΥΡΙΖΑ «ξεφούσκωσε» εντυπωσιακά μετά τις εκλογές, το κίνημα αντίστασης ήταν αναμενόμενο ότι δεν θα ανακάμψει μέσα στο καλοκαίρι, ενώ η Αριστερά μετά τις αλλεπάλληλες ήττες της έχει χάσει τη δυνατότητα να αμφισβητεί ουσιαστικά τη νεοφιλελεύθερη διακυβέρνηση και αρκείται στο να επαναλαμβάνει στερεότυπα το «καθηκοντολόγιο» με τη μορφή «οδηγιών προς ναυτιλλομένους» για το λαό. Όμως οι βασικότεροι από αυτούς τους παράγοντες, κυρίως όσοι συνδέονται με την κατάσταση της διεθνούς και της ελληνικής οικονομίας, έχουν χαρακτήρα εντελώς προσωρινό. Σύντομα θα αλλάξουν, βάζοντας τέλος στο «σύντομο καλοκαίρι» του πρώτου διμήνου της κυβέρνησης της ΝΔ.

Κυβερνώντας σε «ηγεμονικό κλίμα»

Θα ήταν πρόχειρο και επιφανειακό να πούμε ότι ο Μητσοτάκης έχει εξασφαλίσει κάποιου είδους ηγεμονία. Είναι όμως φανερό ότι στο πρώτο δίμηνο της διακυβέρνησής του είχε την πολυτέλεια να αγοράσει χρόνο και να πραγματοποιήσει μια «γενική εισαγωγή» στην εφαρμογή ενός ρεβανσιστικού ταξικού προγράμματος σε «ηγεμονικό κλίμα». Όσα έκανε δεν είναι ούτε λίγα ούτε επουσιώδη ούτε ουδέτερα. Αντίθετα, είναι εντελώς σύμφωνα με

τις ρεβανσιστικές απαιτήσεις του ελληνικού κεφαλαίου, των οποίων η κυβέρνηση της ΝΔ είναι εντολοδόχος.

- Το **«επιτελικό κράτος»/«κράτος ασφάλειας»** είναι το απρόσβλητο και αδιαπέραστο από τις διαθέσεις των εργαζόμενων τάξεων κράτος, το υπερ-συγκεντρωτικό σε ένα κεντρικό πυρήνα της εκτελεστικής εξουσίας υπό τη διεύθυνση του πρωθυπουργικού γραφείου οργανωμένου δίκην... Λευκού Οίκου (όπου υπάγεται απευθείας και η δημόσια τηλεόραση), το κράτος που στο όνομα της ασφάλειας υπάγει στην κατασταλτική του λειτουργία σημαντικά αντικείμενα της κοινωνικής πολιτικής (δικαιοσύνη, φυλακές, μεταναστευτική πολιτική), το «καταστατικά» ρατσιστικό κράτος (που προβλέπει πρόσβαση στο σύστημα περίθαλψης «μόνο για Έλληνες»), το ρεβανσιστικό κράτος («ανακατάληψη» Εξαρχείων-εκκένωση καταλήψεων στέγης, κατάργηση ασύλου), το κράτος της «αριστείας» (που υπηρετεί την ανώτερη και μεσαία τάξη, τα μεγάλα και μικρά αφεντικά).
- Το **πρόγραμμα της «ανάπτυξης»** (επικουρούμενο από μια ανεδαφική έκθεση ιδεών για ρυθμούς ανάπτυξης 4%, «ανάπτυξης για όλους», με «πολλές και καλές δουλειές»), είναι πρόγραμμα επίθεσης στους εργαζόμενους και το περιβάλλον. Αυτή η ανάπτυξη είναι η πολεμική κραυγή του κεφαλαίου, που θέλει να σαρώσει όλα τα εμπόδια, εργασιακά και περιβαλλοντικά, ακόμη και τα συμφέροντα του Δημοσίου: όλα στον Λάτση, τα αφεντικά της «Ελληνικός Χρυσός» κ.λπ. με πλήρη καταστρατήγηση περιβαλλοντικών όρων, και αφαίρεση ταυτόχρονα και των εναπομεινάντων ιχνών εργασιακών δικαιωμάτων – εν τέλει, όλα στο κεφάλαιο.
- Ο **ιδεολογικός ρεβανσισμός**, με την παντός καιρού **καμπάνια ενάντια στη Μεταπολίτευση** (αφού απομένουν ακόμη ίχνη των κατακτήσεων τις οποίες σηματοδοτεί, κυρίως όμως γιατί αυτές οι κατακτήσεις είναι η αναφορά και η ίδια η Ιστορία της Αριστεράς και των κινημάτων αντίστασης), με **τη στοχοποίηση του φοιτητικού κινήματος** (η κατάργηση του

ασύλου δεν είναι μόνο μια επιλογή που αίρει ένα εμπόδιο για την προώθηση του επιχειρηματικού πανεπιστήμιου, αλλά και η εμβληματική έννοια που συνδέεται με το φοιτητικό κίνημα της δικτατορίας και της Μεταπολίτευσης και με την παραμένουσα δύναμη της Αριστεράς και τη δυνατότητά της να αναπαράγεται μέσα από τα πανεπιστήμια), με τη στοχοποίηση της Αριστεράς σαν δύναμης αναχρονιστικής και αναξιόπιστης (εδώ ο ΣΥΡΙΖΑ προσέφερε ιστορικές υπηρεσίες), με τον **κοινωνικό δαρβινισμό** του ιδιότυπου ελληνικού ακροδεξιού «ακραίου κέντρου» τύπου Μητσοτάκη (στο πλαίσιο του οποίου η ανώτερη και η μεσαία τάξη είναι ο εθνικός κορμός, η πλειονότητα των φτωχοποιημένων εργαζόμενων οι εθνικοί χαμάληδες (που τους αξίζει να υπηρετούν την ανάπτυξη των άλλων χωρίς δικαιώματα και με «το λουρί στο σβέρκο»), οι άνεργοι και οι συνταξιούχοι δημοσιονομικά βαρίδια και περιττοί πληθυσμοί (που τους αξίζει μια στρατηγική διαχείρισης για να μη γίνουν μεγαλύτερο «πρόβλημα»), με την αντιμετώπιση **της νεολαίας σαν πρώτης ύλης για την ανάδειξη των «αρίστων»** σε μια θάλασσα επισφάλειας, με την ισοπέδωση της κοινωνίας για να αντικατασταθεί από τη «βασιλεία του ατόμου», **με την καταστροφή των μηχανισμών συνέχειας της ιστορικής κοινωνικής μνήμης**. Και όλα αυτά, σε συνθήκες ιστορικά πρωτοφανούς μονοπώλιου στα μίντια.

Μόλις 10 χρόνια πριν, όλα αυτά δεν θα περνούσαν έτσι απλά, σε κλίμα παθητικής συναίνεσης. Από την άλλη, η συναίνεση είναι πράγματι παθητική, υποκρύπτοντας έλλειψη «ενθουσιασμού» (δηλαδή ισχυρών ελπίδων ή αυταπατών), επιφυλακτικότητα, αναμονή ή και καχυποψία. Με αυτή την έννοια, για το πρώτο δίμηνο της κυβερνητικής θητείας Μητσοτάκη μπορούμε να συνοψίσουμε:

- Η κυβέρνηση ξεδίπλωσε μια καλά μελετημένη και προετοιμασμένη «γενική εισαγωγή» σε ένα πρόγραμμα βαθιά ταξικό και ρεβανσιστικό, αρχίζοντας από μέτρα που είτε είναι μέτρα ελάφρυνσης (ποιων ή ποιων κατά κύριο λόγο,

είναι μια ουσιαστική παράμετρος που πρέπει να εστιάσει η Αριστερά) είτε είναι συμβατά με τη γενική αίσθηση του ταξικού συσχετισμού δύναμης (πολιτικού, κοινωνικού και ιδεολογικού). Ήδη, τα «εισαγωγικά» στοιχεία της πολιτικής της ξεπερνιούνται και μπαίνουμε στο κυρίως θέμα...

- Μέχρι τώρα ξεδιπλώνει την πολιτική της σε «ηγεμονικό κλίμα», το οποίο όμως δεν υποκρύπτει πραγματική ηγεμονία αλλά μάλλον παθητική συναίνεση, καχυποψία και επιφυλάξεις.
- Η δύναμή της (πέρα από την πανστρατιά στήριξης από την αστική τάξη και τα μίντια) έγκειται κυρίως στην ήττα και κρίση της Αριστεράς και στο μούδιασμα του κινήματος παρά στο δυναμισμό του δικού της σχεδίου ή το δυναμισμό του ελληνικού καπιταλισμού.
- Όλα αυτά τελούν υπό την αίρεση της προσωρινότητας, καθώς η διεθνής οικονομία και κατ' επέκταση -και πολύ περισσότερο- η ελληνική είναι στη φάση της μετάβασης από έναν ισχνό αναπτυξιακό κύκλο στην ύφεση λη και σε μια νέα διεθνή κρίση σε συνθήκες γενίκευσης των ανταγωνισμών, «τραμποποίησης» της πολιτικής και εμπορικών πολέμων που τείνουν να εξελιχτούν σε νομισματικούς.

Οι νεοφιλελεύθεροι επιδρομείς γνωρίζουν πολύ καλά γιατί αγαπούν να μισούν τη Μεταπολίτευση: γιατί οι οικονομικές προοπτικές του ελληνικού καπιταλισμού παραμένουν σαθρές και επίφοβες, γιατί αυτό σύντομα θα απαιτήσει πολύ σκληρές διαχειρίσεις, γιατί αυτές οι σκληρές διαχειρίσεις θα παραβιάσουν ξανά τον ιστορικό ταξικό συσχετισμό δύναμης (που τον συμβολοποιεί η Μεταπολίτευση και τον υποστασιοποιούν η Αριστερά και το κίνημα αντίστασης). Ο ιδεολογικός ρεβανσισμός ενσωματώνει ανασφάλεια και προληπτική καταστολή.

Ανάπτυξη 4%: όνειρο θερινής νυκτός

Πριν εξετάσουμε τον κίνδυνο διεθνούς -αναπόφευκτα και

ελληνικής- υποτροπής της κρίσης, ο κυβερνητικός στόχος για ανάπτυξη 4% (που, αν ήταν εφικτός, θα προσέδιδε σταθερότητα και δυναμισμό στο σχέδιο Μητσοτάκη) αμφισβητείται ήδη επισήμως: Το Πρόγραμμα Σταθερότητας (του ΣΥΡΙΖΑ) προβλέπει ρυθμό ανάπτυξης 2,3% για το 2019, αλλά διαφαίνεται ήδη η ισχυρή πιθανότητα η κυβέρνηση Μητσοτάκη να συνδεθεί με την αναθεώρηση προς τα κάτω αυτού του στόχου. Αυτό από μόνο του θα αρκούσε για να καταστρέψει όλη την προπαγανδιστική αξία της «αναπτυξιακής» επαγγελίας του Μητσοτάκη!

Συγκεκριμένα, η πρόσφατη ανακοίνωση της ΕΛΣΤΑΤ αναθεώρησε ήδη προς τα κάτω το ΑΕΠ του πρώτου τριμήνου του 2019 (από 1,3% σε 1,1%), για δε το δεύτερο τρίμηνο εκτιμά ρυθμό ανάπτυξης 1,9%. Πλέον, για να επιτευχθεί ο στόχος για ανάπτυξη 2,3% το 2019, πρέπει η ελληνική οικονομία να αναπτύσσεται με μέσο ρυθμό 3,4% στο τρίτο και τέταρτο τρίμηνο του 2019, κάτι προφανώς ανέφικτο.

Αν όμως η βέβαιη μείωση του ρυθμού ανάπτυξης το 2019 σε σχέση με τις προβλέψεις του Προγράμματος Σταθερότητας θα είναι ένα πλήγμα στην ιδεολογική ναυαρχίδα του Μητσοτάκη, το ενδεχόμενο να συνεχιστεί η καχεξία και το 2020 θα είναι το τελειωτικό πλήγμα στην αναπτυξιακή του εξαγγελία. Και ήδη ένα τέτοιο πλήγμα προδιαγράφεται. Το Πρόγραμμα Σταθερότητας και ο προϋπολογισμός του ΣΥΡΙΖΑ προέβλεπαν για το 2020 ρυθμό ανάπτυξης 2,5%. Σύμφωνα με πληροφορίες, η κυβέρνηση της ΝΔ δεν θα τολμήσει να εγγράψει στο νέο προϋπολογισμό πρόβλεψη για ανάπτυξη ούτε καν 3%. Η συνταγή θα είναι «λίγο πάνω από το 2,5% αλλά κάτω από 3%», με πιθανότερο σενάριο 2,8%. Η πρόβλεψη της Κομισιόν για το 2020 είναι 2,2%. Ήδη η πρόβλεψή της για το 2019 (2,1%) αποδεικνύεται πιο ρεαλιστική από την αντίστοιχη κυβερνητική.

Και ακόμη δεν έχουμε ενσωματώσει σε όλες αυτές τις εκτιμήσεις το ισχυρό ενδεχόμενο διεθνούς ύφεσης και τις επιπτώσεις του στην ελληνική οικονομία...

Διεθνής οικονομία: βαρομετρικό χαμηλό και προεόρτια νέας κρίσης

Το μεγάλο «κλειδί» για την εκτίμηση των προοπτικών της ελληνικής οικονομίας, άρα και των προοπτικών της μητσοτακικής διακυβέρνησης, είναι οι διεθνείς οικονομικές προοπτικές. Εκεί, όπου συσσωρεύονται πυκνά και βαριά τα σύννεφα της ύφεσης και - συνδεδεμένης με αυτήν- μιας νέας χρηματοπιστωτικής κρίσης. Τα προεόρτια είναι πολλά:

- όλες οι μεγάλες οικονομίες είναι ήδη σε φάση επιβράδυνσης των ρυθμών ανάπτυξης
- εντονότερες είναι οι πιέσεις που δέχονται οι οικονομίες των ευρωπαϊκών χωρών (η Γερμανία ήταν ήδη σε ύφεση το προηγούμενο τρίμηνο, η Γαλλία κινείται σε οριακά αναπτυξιακούς ρυθμούς 0,2%, Ιταλία και Ηνωμένο Βασίλειο είναι σε επιβράδυνση, και όλοι οι προδρομικοί οικονομικοί δείκτες, όπως ο δείκτης επιχειρηματικού κλίματος, κινούνται αρνητικά)
- Η Κίνα είναι επίσης σε επιβράδυνση, προς το παρόν οριακή εξαιτίας ενός μεγάλου προγράμματος στήριξης
- Η Ινδία είναι επίσης σε φάση ισχυρής επιβράδυνσης

Μια ύφεση δεν είναι το τέλος του κόσμου – ούτε η πρώτη ούτε η τελευταία στην ιστορία του καπιταλισμού θα είναι. Σωστά. Όμως στη συγκεκριμένη περίπτωση ακόμη και το ενδεχόμενο μιας ύφεσης τρομοκρατεί. Ο φόβος είναι όχι οι συνέπειες της ύφεσης καθαυτής, αλλά το ισχυρό ενδεχόμενο να πυροδοτήσει μια νέα χρηματοπιστωτική κρίση όπως αυτή του 2008 (λιγότερο ή περισσότερο βίαιη από αυτήν – εδώ οι εκτιμήσεις ποικίλλουν).

Αυτός ο φόβος τροφοδοτείται από πολλές πηγές:

Πρώτο, από το γεγονός ότι οι κεντρικές τράπεζες έχουν ασκήσει μετά το 2008 μια ιστορικά πρωτοφανή σε σύλληψη και έκταση νομισματική πολιτική, πλημμυρίζοντας τις διεθνείς αγορές με πρωτοφανείς ποσότητες φτηνού χρήματος. Όσον αφορά το σκέλος της ποσότητας, δηλαδή την «κοπή» και διοχέτευση στην αγορά

νέου χρήματος, μιλάμε για πάνω από 11 τρισ. δολάρια. Όσον αφορά το σκέλος «φτηνό» μιλούμε για μακρόχρονη πολιτική μηδενικών ή και αρνητικών επιτοκίων, που διακόπηκε προσωρινά και αδύναμα στη διετία 2017-2018 με μικρές αυξήσεις επιτοκίων από τη FED και μία οριακή αύξηση από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Πρόσφατα όμως, με τα προεόρτια της επερχόμενης ύφεσης, επέστρεψαν συντονισμένα στην πολιτική της μείωσης των επιτοκίων. Τα επιτόκια είναι ήδη αρνητικά στην Ευρώπη, κι αυτό έχει άμεσες συνέπειες: οι αποδόσεις των κρατικών ομολόγων είναι αρνητικές σε σειρά χωρών (όσοι επενδύουν στα ομόλογα αυτών των χωρών, πληρώνουν για να τις δανείζουν, με άκρον άωτον τη γερμανική περίπτωση, της οποίας τα κρατικά ομόλογα έχουν όχι μόνο αρνητικές αποδόσεις αλλά και αρνητικά επιτόκια!..) **(2)** Η πολιτική αυτή των κεντρικών τραπεζών είναι μια τεράστια επιχείρηση χειραγώγησης της αγοράς, που κρατάει ψηλά τις μετοχές και χαμηλά τις αποδόσεις των ομολόγων, και σπρώχνει τράπεζες, επενδυτές, ακόμη και συνταξιοδοτικά ταμεία να ψάχνουν ικανοποιητικές αποδόσεις επενδύοντας σε προϊόντα υψηλού ρίσκου ή επενδύοντας σε μετοχές με την ελπίδα νέων «ιστορικών υψηλών» στα χρηματιστήρια. **Πρόκειται για μια πολιτική που ενισχύει τις χρηματιστικές φούσκες και όλα όσα οδηγούν σε μια νέα χρηματοπιστωτική κρίση.**

Δεύτερο, υπ' αυτούς τους όρους, όλων των ειδών και κατηγοριών οι «φούσκες» έχουν φτάσει ή και ξεπεράσει τα μεγέθη της περιόδου λίγο πριν το ξέσπασμα της κρίσης του 2008.

Τρίτο, το γεγονός ότι η κρίση του 2008 δεν ξεπεράστηκε δυναμικά με την εγκαθίδρυση ενός νέου/δυναμικού μοντέλου συσσώρευσης, αλλά με το ξαναστήσιμο στα πόδια του του μοντέλου συσσώρευσης που μπήκε σε κρίση, και γι' αυτό τροφοδότησε τον πιο αδύναμο αναπτυξιακό κύκλο των τελευταίων τριών δεκαετιών, σε συνδυασμό με τις τάσεις ανατροπής των παγκόσμιων συσχετισμών στην κορυφή της παγκόσμιας ιεραρχίας ισχύος, οδηγούν σε πολύ πιο ανταγωνιστική διαχείριση των παγκόσμιων σχέσεων: οι εμπορικοί πόλεμοι είναι στην ημερήσια διάταξη και τείνουν να γίνουν νομισματικοί – να μετατραπούν δηλαδή στη

σπίθα που θα βάλει φωτιά στον κατάξερο χρηματοπιστωτικό κάμπο.

Δεν είναι λοιπόν παράξενο που η πλειονότητα των αναλυτών του επενδυτικού κλάδου (επενδυτικές τράπεζες, fundsκ.λπ.) αλλά και των καπιταλιστικών θεσμών (οίκοι αξιολόγησης, διεθνείς οργανισμοί) προβλέπουν διεθνή ύφεση και μεγάλη πτώση στις αγορές, με τις εκτιμήσεις για το χρόνο εκδήλωσής τους, το βάθος και την έκταση να ποικίλλουν.

Η κατεύθυνση των διεθνών εξελίξεων είναι αυτή. Οι ρυθμοί, η ένταση και ο ακριβής χρόνος της εκδήλωσης των «φαινομένων» δεν μπορεί να προβλεφθεί με ακρίβεια, αλλά τοποθετείται στη βραχυμεσοπρόθεσμη διάρκεια γενικά και στη βραχυπρόθεσμη διάρκεια όσον αφορά την ΕΕ.

Οι ελληνικές προοπτικές σε περίπτωση νέας διεθνούς κρίσης

Δεν χρειάζεται πολλή «φιλοσοφία» για να καταλάβουμε τι σημαίνουν αυτές οι προοπτικές για τον ελληνικό καπιταλισμό και τη μητσοτακική διακυβέρνηση:

- Η περιλάλητη μείωση του ύψους των πρωτογενών πλεονασμάτων δεν πρόκειται να υπάρξει. Ήδη οι δανειστές το ξέκοψαν για το 2019 και το 2020 – όσο για το 2021 είναι πολύ μακριά και τοποθετείται σε άλλη συγκυρία, με απροσδιόριστα αλλά μάλλον πολύ πιο αρνητικά χαρακτηριστικά. Το επιχείρημα ότι αυτή τη μείωση την κάνει εφικτή η μείωση των βαρών αναχρηματοδότησης του χρέους λόγω μείωσης επιτοκίων και απόδοσης των ελληνικών ομολόγων, είναι ρηχό, γιατί απλούστατα
- Αντίθετα, είναι πολύ πιο πιθανά νέα μέτρα για τη διατήρηση της δυνατότητας να επιτυγχάνονται τα συμφωνημένα πλεονάσματα. Είτε με το ξανα-άνοιγμα της συζήτησης για το μέτρο της μείωσης του αφορολόγητου είτε με τη μορφή νέου πακέτου μέτρων περικοπών, με όποιο περιτύλιγμα και αν παρουσιαστεί.

- Αν βέβαια οι διεθνείς εξελίξεις βαδίσουν στο «μονοπάτι του πολέμου», τότε θα υποτροπιάσει άγρια η κρίση του ελληνικού καπιταλισμού, και η κυβέρνηση Μητσοτάκη θα μετατραπεί άμεσα σε κυβέρνησης διαχείρισης μιας τέτοιας υποτροπής.
- Σε κάθε περίπτωση και υπό οποιοδήποτε σενάριο, η εικόνα της κυβέρνησης Μητσοτάκη και το κλίμα μέσα στο οποίο διαχειρίζεται τις τύχες του ελληνικού καπιταλισμού θα «θολώσουν» (στην καλύτερη γι' αυτήν περίπτωση) ή και θα «μαυρίσουν» (μια καθόλου αμελητέα πιθανότητα).

Διά ταύτα

Η Ιστορία έχει αποδείξει, την τελευταία φορά στον πρόσφατο κύκλο της ταξικής πάλης 2010-2015, πως η κρίση του αντιπάλου μόνο δυνητικά και υπό προϋποθέσεις είναι ευκαιρία για μας, δηλαδή για το κίνημα και την Αριστερά. Για να αξιοποιηθούν από το κίνημα και την Αριστερά οι πιθανότατες νέες περιπλοκές, αστάθειες ή και κρίσεις στη διαχείριση του ελληνικού καπιταλισμού, πρέπει να μάθει από τα παθήματα της ήττας και να διορθώσει το συντομότερο τα λάθη και τη γραμμή πλεύσης της. Και αν σε αυτό οι ελπίδες για άμεσα θετικά αποτελέσματα είναι λίγες, το «μαστίγιο της αντίδρασης» μπορεί να υποχρεώσει σε μια πρώτη αφύπνιση. Η γραμμή «Στο δρόμο, με μαζική αντίσταση, θα σταματήσουμε τον Μητσοτάκη», μπορεί να μοιάζει αυτονόητη αλλά δεν είναι: πρέπει να γίνει τακτική συγκέντρωσης δυνάμεων με τη λογική του ενιαίου μετώπου και να υποστηριχτεί από μια δεύτερη γραμμή προσανατολισμού: μάχη σε όλη τη γραμμή. Ο αγώνας είναι συνολικός: κινηματικός, πολιτικός, ιδεολογικός. Όπως ακριβώς και η επίθεση που δεχόμαστε. Ο Σεπτέμβριος προσφέρει μια κινηματική ατζέντα που μπορεί να λειτουργήσει σαν μια πρώτη «άσκηση ετοιμότητας» για τα ουσιαστικότερα, που έπονται.

Κάθε μεγάλη πορεία, από την άμυνα ως την αντεπίθεση, ξεκινάει από ένα (ή πολλά) μικρό πρώτο βήμα...

**Πανεπιστημιακό άσυλο:
η κατάργηση
δεν θα περάσει!**

Έφη Γαρίδη σελ. 4

ΚΟΚΚΙΝΟ νήμα

**Ο νέος πόλεμος
της μνήμης**

Ηλίας Ιωακείμογλου σελ. 5

Αγωνιστικός Σεπτέμβρης!

7/9 Διαδήλωση ΔΕΘ

14/9 Πορεία αλληλεγγύης
για τις καταλήψεις

18/9 Αντιφασιστικές διαδηλώσεις
για τον Παύλο Φύσσα

21/9 Ένας χρόνος
από τη δολοφονία Zak/Zackie

**Brexit: σύμπτωμα
παρακμής του
βρετανικού ιμπεριαλισμού**
Αλέξης Λυσάτος σελ. 8-9

**45 χρόνια από
τη Μεταπολίτευση:
μύθοι και αλήθειες**
Βαγγέλης Λιγδάσης Σελ. 13-14

